

Werken in een restauratieomgeving geschikt voor niveau 4 (K0348)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Werkt aan een restauratieobject	
Complexiteit:	Het veld van restauratie en conservering van cultureel erfgoed is complex. Veel partijen en functionarissen zijn op diverse terreinen actief. Objecten, omstandigheden en betrokkenen wisselen voortdurend. Een deel van het uitvoerend werk is routinematig, maar er kan nooit zomaar gestart worden aan een opdracht. "Twijfel" over het object en wat te doen is het startpunt. Het erfgoed heeft een hoog afbreukrisico en vraagt van de beginnend beroepsbeoefenaar specialistische kennis en vaardigheden. Zo is bijvoorbeeld specialistische kennis noodzakelijk van de kenmerken van materieel erfgoed, kunstgeschiedenis en restauratie-ethiek. Ook moet hij stijlen kunnen herkennen. Werkzaamheden op het scheidsvlak van verschillende restauratiedisciplines maken het werk extra complex. Naast dat het essentieel is om kennis te hebben over het voorkomen van schade, moet de beginnend beroepsbeoefenaar namelijk weten waar de grens ligt van zijn eigen kennis en kunde, en waar die van een ander begint. Alleen door adequate communicatie en samenwerking worden juiste beslissingen genomen voor ons cultureel erfgoed en wordt onnodige schade voorkomen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt veelal zelfstandig aan een opdracht. Hij is verantwoordelijk voor de eigen werkzaamheden en heeft oog voor de consequenties daarvan voor het object, de omgeving en het werk van anderen.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Werkt aan een restauratieobject	De student ontwikkelt een compleet restauratieplan dat de conservering en herstel van een erfgoedobject waarborgt, inclusief analyse, planning en onderbouwing, passend bij de eisen van het vakgebied.	- Analyseer het erfgoedobject en documenteer de kenmerken - Bepaal de benodigde conserverings- en restauratiewerkzaamheden - Stel een planning op voor de uitvoering - Onderbouw de keuzes met relevante kennis en ethiek - Maak een overzicht van benodigde materialen en middelen - Betrek relevante stakeholders bij de planning - Documenteer de risico's en beheersmaatregelen - Schrijf het volledige restauratieplan inclusief alle onderdelen - Controleer het plan op volledigheid en consistentie - Presenteer het plan aan de begeleider voor feedback	- Plan bevat alle benodigde onderdelen en onderbouwing - Plan is duidelijk en professioneel opgesteld - Gebruik van relevante kennis en ethiek - Planning is realistisch en gedetailleerd - Stakeholders en risico's zijn adequaat betrokken en beschreven - Documentatie is compleet en overzichtelijk

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Werkt aan een restauratieobject	De student ontwikkelt een gestructureerd restauratieplan dat de conservering en herstel van een erfgoedobject beschrijft, inclusief benodigde materialen, technieken en ethische overwegingen	- Inventariseer het erfgoedobject en documenteer de huidige staat - Bepaal de benodigde conserverings- en restauratiewerkzaamheden - Selecteer geschikte materialen en technieken - Stel een planning en fasering op - Beschrijf de benodigde hulpmiddelen en materialen - Formuleer ethische en professionele uitgangspunten - Maak een overzicht van betrokken partijen en communicatie - Schrijf het volledige restauratieplan inclusief onderbouwing - Controleer het plan op volledigheid en consistentie - Presenteer het plan aan de opdrachtgever - Verwerk feedback en finaliseer het plan - Documenteer alle stappen en keuzes in het portfolio	- Het plan bevat een duidelijke omschrijving van de staat en benodigde werkzaamheden - Materiaalkeuze is passend en onderbouwd - Technieken en fasering zijn logisch en uitvoerbaar - Ethische principes worden expliciet beschreven - Het document is compleet en professioneel opgesteld - Feedback is verwerkt en het plan is geverifieerd

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Werkt aan een restauratieobject	De student ontwikkelt een compleet restauratieplan voor een erfgoedobject, inclusief analyse, planning en onderbouwing, om de conservering en restauratie volgens erfgoedethiek uit te voeren.	- Inventariseer het erfgoedobject en documenteer de kenmerken - Analyseer de huidige staat en identificeer schade en vervuiling - Bepaal de restauratie- en conserveringsdoelen - Onderzoek relevante erfgoed- en restauratie-ethiek - Stel een plan van aanpak op met benodigde materialen en technieken - Maak een planning voor de uitvoering - Bepaal de benodigde materialen en gereedschappen - Documenteer het plan inclusief onderbouwing en keuzes - Bespreek het plan met betrokken collega's en stakeholders - Verwerk feedback en finaliseer het restauratieplan - Presenteer het plan aan de opdrachtgever - Zorg voor een overzicht van kosten en planning - Leg het plan vast in een rapport - Reflecteer op het proces en de keuzes	- Volledig en gestructureerd plan - Onderbouwing gebaseerd op erfgoedethiek - Duidelijke planning en kostenraming - Inclusief relevante documentatie - Reflectie op proces en keuzes

		- Bewaar alle documentatie volgens richtlijnen	
--	--	--	--

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl